

Asia: VN/20253/2024

Lausuntopyyntö: Fossiilittoman jouston työryhmän loppuraportti

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

OX2 Finland Oy kiittää mahdollisuudesta lausua Fossiilittoman jouston työryhmän loppuraportista. OX2 on johtava pohjoismainen uusiutuvan energian kehittäjä. Olemme rakentaneet Suomeen 1,2 GW maatuulivoimaa, ja kehitämme parhaillaan maa- ja merituulivoimaa, aurinkovoimaa ja sähkövarastoja.

Huhtikuussa 2025 julkistimme Suomen historian suurimman investointipäätöksen uusiutuvaan energiaan. Yli 700 miljoonan euron investointi kohdistuu kahden uuden maatuulipuiston rakentamiseen.

Suomeen syntyy markkinaehtoisesti investointeja puhtaan sähkön tuotantoon, joustavaan sähkönkulutukseen sekä energian varastointiin. Suomessa on Euroopan kolmanneksi matalin sähkön keskihinta Norjan ja Ruotsin jälkeen.

On erittäin tärkeää arvioida mahdollisen tukimekanismin vaikutuksia markkinaehtoiisiin investointeihin sekä sähkömarkkinoiden toimintaan.

Markkinaehtoisten investointien edellytysten heikentäminen nostaisi sähkön keskihintaa ja vaikeuttaisi hintapiikkejä tasaavien varastointi- ja joustoratkaisujen syntymistä. Tukimekanismin vaikutus voisikin siis osoittautua tavoitteensa vastaiseksi.

Julkisen talouden, talouskasvun ja sähköjärjestelmän kannalta on tärkeää valita ratkaisut, jotka eivät häiritse markkinoiden toimintaa ja jotka ovat mahdollisimman kustannustehokkaita. Esimerkiksi lisäkannusteet sähkön kysyntäjoustoön voisivat olla tällaisia.

Tuki sähköpolttoaineilla toimiville voimaloille taas voisi jouduttaa vetytalouden investointeja ja samalla vahvistaa huoltovarmuutta. Suomella on kyky tuottaa uusiutuvalla energialla omavaraisesti vedyn lisäksi esimerkiksi e-metaania, e-metanolia ja ammoniakkaa.

Sähköpolttoaineilla toimivien voimaloiden tukeminen häiritsee sähkömarkkinoiden toimintaa vähemmän kuin fossiilisilla tai biopolttoaineilla toimivat voimalat. Näin ne varmistaisivat huoltovarmuuden harvinaisissa poikkeustilanteissa vaarantamatta markkinaehtoisten investointien syntymistä.

Ratkaisupalettiin kuuluu myös vaihtoehtoja, joita ei ole työryhmän loppuraportissa huomioitu. Hallitusohjelmassa on sitouduttu edistämään tuulivoiman ja tutkien yhteensovittamista Itä-Suomessa sekä kehittämään merituulivoiman kilpailukykyä. Olisi syytä arvioida, kuinka hajautetumpi uusiutuvan energian tuotanto yhdessä rajasiirtoyhteyksien vahvistamisen kanssa vaikuttaisi mahdollisen tehopulatilanteen riskiin.

Peräänkuulutamme siis huolellista arviointia mahdollisen tukimekanismin vaikutuksista, sen tarpeellisuudesta sekä erilaisista vaihtoehdoista.

Kilpi Lydia
OX2